

Tisková zpráva

Praha, 23. 11. 2023

Prevence a rizikové faktory cévní mozkové příhody u mladší generace

Netýká se to i mne? Mohu cévní mozkové příhodě předejít?

Kulatý stůl pořádaný pod záštitou místopředsedy Výboru pro zdravotnictví PharmDr. Petra Fifky v budově Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR s přednáškami odborníků komplexní péče o pacienty s cévní mozkovou příhodou – neuroložky MUDr. Dagmar Součkové (Nemocnice Na Homolce, Sonolab), přednostky doc. MUDr. Yvony Angerové, MBA, Ph.D. (Klinika rehabilitačního lékařství VFN Praha a 1. LF UK), fyzioterapeuta Mgr. Jakuba Kozla (Klinika rehabilitačního lékařství VFN Praha) a předsedkyně správní rady JUDr. Nataši Randlové, Ph.D. (pacientská organizace Cerebrum). Účastníky kulatého stolu byli dále zástupce pacientských organizací NAPO, náměstek Ministerstva zdravotnictví Bc. Josef Pavlovic a zástupci firem sdružených pod AIFP a CzechMed.

Cévní mozková příhoda (CMP, mrtvice) je problém, který se týká především starších lidí, nicméně 10-15% pacientů s CMP je ve věku 18-50 let. Trvalé následky u mladších pacientů s sebou nesou velké zdravotní, sociální i psychické zatížení samotných pacientů, jejich rodin (a jejich okolí), ale i celé společnosti. Cílem pořádaného semináře je upozornit na tento závažný problém, sdílet informace o prevenci, příznacích, následné rehabilitaci a také jak v tomto může pomoci pacientská organizace Cerebrum.

MUDr. Dagmar Součková ve svém příspěvku „*Rizikové faktory cévní mozkové příhody u mladší generace z pohledu neurologa*“ shrnula pokroky v léčbě, diagnostice, organizaci péče a znalosti prevence cévních mozkových příhod. Pokračovala doc. MUDr. Yvona Angerová, MBA, Ph.D. se svým příspěvkem „*Pohyb jako všelék?*“, jehož hlavními tématy bylo vysvětlení, jaké pozitivní efekty může mít pravidelná pohybová aktivita při prevenci některých rizikových faktorů, které mohou vést k cévním mozkovým příhodám. Je to například obezita, vysoký krevní tlak, srdeční choroby. Odborné příspěvky zakončil fyzioterapeut Mgr. Jakub Kozel s příspěvkem „*Role fyzioterapeuta v prevenci a rehabilitaci*“, který uvedl že v prevenci má fyzioterapeut důležité postavení, konečné rozhodnutí k aktivnímu přístupu je však na samotném člověku. Klíčové je populaci k pohybu motivovat. V rámci vysvětlení rehabilitační péče o pacienty po CMP se zabýval důležitostí spolupráce mezi jednotlivými odbornostmi a vysvětlil základní principy léčby těchto pacientů v rámci fyzioterapie.

Přednáška byla doplněna příběhem Lukáše Bardy, který cévní mozkovou příhodou utrpěl ve 29 letech a jako mnoho mladších lidí se domníval, že se ho cévní mozková příhoda netýká.

Vyprávěl o tom, jak se s cévní mozkovou příhodou vyrovnával on sám a jak tato zkušenost ovlivnila jeho další život. Předsedkyně patientské organizace JUDr. Nataša Randlová shrnula aktivity patientské organizace Cerebrum, která provozuje komunitní centrum, bezpečné místo pro vzájemnou motivaci a podporu, získání informací k onemocnění, ale i pro běžný život s hendikepem a možnost žít co nejnornálnější život. Cerebrum je členem českých a evropských asociací, je partnerem zdravotnických institucí, např. jako člen patientské rady zdravotních pojišťoven, některých nemocnic nebo jako signatář Akčního plánu CMP pro Evropu.

Akutní péče o pacienty s CMP je v ČR na vysoké úrovni. Nyní je třeba se více věnovat jednak prevenci, ale také mluvit o každodenním životě pacientů, kteří jsou propuštěni z iktových center nemocnic a dál žijí svůj život i se všemi překážkami, které jim jejich omezení přináší a se kterými se musí postupně vyrovnávat. Jde nejen o následky s postižením hybnosti, ale také řeči, psychiky, kognice, výkonnosti apod. Znovuzapojení zejména mladších pacientů do běžného i pracovního života by mělo být je cílem nejen lékařů, ale i státní správy, politiků a celé společnosti, protože toto téma má nejen zdravotní, ale i sociální rozměr.“ informovala Dagmar Součková.

„Důležitým cílem rehabilitace mladších pacientů je návrat do pracovního procesu, pokud je to aspoň trochu možné. Tito lidé by po ukončení rehabilitace? měli projít podrobným ergodiagnostickým testováním, které určí zbytkový pracovní potenciál a ve spolupráci s úřady práce by měli mít možnost uplatnit se na trhu práce alespoň na částečný úvazek. Pokud jsou jejich trvalé následky tak těžké, že pravidelná práce není možná, měli bychom jim alespoň pomoci co nejlépe využít veškerý funkční potenciál k aktivnímu využití volného času a maximální soběstačnosti.“ řekla Yvonna Angerová.

“Rehabilitace a konkrétně fyzioterapie u pacientů po CMP je procesem a zároveň spoluprací mezi pacientem a terapeutem. Důležitou součástí této spolupráce je srozumitelné nastavení cílů. Můžeme pak pracovat na něčem realistickém a uchopitelném. Zároveň je rehabilitace dlouhodobá práce, kde musíme vzít v úvahu proces motorického učení, což vyžaduje úsilí. Jinými slovy bez opakování a odhodlání ze strany pacienta se dosahuje cílů jen velmi pomalu. Je to někdy dlouhé a těžké. A právě v tomto okamžiku musíme být my, fyzioterapeuti, těmi, kdo pacienty podpoří a motivují.” sdělil Jakub Kozel.

V závěru bylo diskutováno téma informovanosti veřejnosti o závažnosti CMP, kdy zaznělo, že až 70% lidí nezná příznaky CMP. To by mohla zlepšit větší osvěta, například osvětové kampaně ministerstva, patientských organizací, osvěta ve školách. Dále byl diskutován Akční plán pro CMP, který nedávno podepsalo ministerstvo, odborná neurologická společnost a patientská organizace Cerebrum. K tomu náměstek ministerstva Bc. Josef Pavlica podotknul, že ministerstvo intenzivně jedná s odbornými společnostmi včetně neurologické, úhradová vyhláška dostatečně pokrývají akutní péči a rezervy spíše vidí v návratu pacientů do běžného života, kde se následná péče prolíná se sociální péčí. Pan náměstek zdůraznil důležitost připravovaného zákona o sociálně-zdravotní prostupnosti, kdy by vytvořením datového mostu mezi oběma ministerstvy a přijetím nového zákona mohlo dojít úsporám až desítek miliard korun z rozpočtu.